

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MCXVIII. ad annum MCLXXIX.

Parisiis, 1644

X. Quod dicta testium benigne debent interpretari, ne de periurio
notentur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15588

ANNO
CHRISTI
1179.

ritati: prudentia tua volumus innotescere, quod si factum est manifestum, non eget testium depositionibus declarari: cum manifesta, sicut tua non ignorat discretio, probationem vel ordinem iudicarium non requirant. Vnde si manifestum non est, & is qui conuenitur, factum negauit, testes qui interfuerunt facto, ex consuetudine Romanae ecclesiae monendi sunt, non cogendi, ad testimonium ferendum veritati: nisi forte timore aduersae partis constaret iudicia ferendo testimonio reuocari, licet de rigore humani iuris ad hoc forte possint compelli. Si vero presbyter vel clericus alius aliquem laicum de rebus suis vel ecclesiae impetierit, & laicus res ipsas non esse ecclesiae vel presbyteri, aut clerici, qui eum exinde impetit, sed suas proprias asseuerat, laicus ipse debet de rigore iuris super hoc ad forense iudicium trahi, cum actor semper forum rei sequatur, licet in pluribus partibus aliter de consuetudine fiat.

l. q. i. Manifesta.

In quo casu testes cogendi.

CAP. VIII.

Idem Salernitano archiepiscopo. Pars capituli, Licet pater.

De cetero laicos in accusationem vel testimonium contra clericum in criminali causa non esse aliquatenus admitte-
ndos, censura sacrorum Canonum manifestius edocet: nisi forte suam vel suorum iniuriam persequantur, nec tunc etiam ad testimonium, sed ad accusationem possunt admitti.

CAP. IX. *Idem eidem in eadem epistola.*

In causis ecclesiasticis vel ciuilibus ultra tertiam productionem non debent testes produci, nisi adhibita quadam solennitate, quae in legibus inuenitur expressa: & super dictis testium, cum fuerint publicata, potest publice disputari.

CAP. X.

Idem praeposito & canonicis Eburdinensis ecclesiae.

Cum tu fili praeposite, cum quibusdam canonicis tuis, & frater noster venerabilis archiepiscopus pro causa quae inter vos & ipsum vertebatur, in nostra essetis praesentia constituti, archiepiscopo asserente, quod vos ante appellationem excommunicasset, & postulante sententiam suam

confirmari: e contra proposuisti, quod post appellationem in vos sententiam excommunicationis protulisset, & ob hoc duxisti nullius momenti fuisse: adiecisti etiam tam tu, quam altera pars, quod testes fuerunt hinc inde producti, & attestaciones eorum receptæ. Nos autem auditis & cognitis rationibus & allegationibus vtriusque partis, & attestacionibus inspectis diligenter, cum constaret vestros testes iurasse, quod post appellationem sententia in vos lata fuisset: & testes archiepiscopi iuramento confirmassent, quod ante appellationem sententiam in vos tulerit: dicta testium benigne interpretari, ac providere volentes ne de periurii reatu notentur: quia vtrumque verum esse potuit, quod post primam appellationem & ante secundam sententia lata fuerit: de communi consilio fratrum, eandem sententiam denuntiamus & decernimus non tenere. Vt autem hic nostræ diffinitionis, &c.

Testium dicta quomodo interpretanda.

CAP. XI. *Idem Rothomagensi archiepiscopo.*

Transmissæ nobis literæ tuæ continebant, quod cum Nicolaus Sagantinus vsque ad iuuentutem puerum quemdam nutriuisset, vxore sua nondum matrimonio desponsata cum eo cohabitante, postmodum ipsam, sicut creditur, legitime desponsauit, & de ipsa filios sustulit. Quibus paternam hereditatem petentibus, prædictus iuuenis contradicit, dicens se filium & heredem, quamuis a vicinia, quæ ipsum filium eorum credebant, spurius diceretur. Prædictus vero Nicolaus & vxor eius Mathildis, præfatum iuuenem spurium suum aut legitimum filium omnino negabant, sed dicebant quod pietatis intuitu eum nutriuissent. Cum autem quæstio coram te mota est, & prædictus iuuenis pro eo quod iuri stare nolebat, vinculo excommunicationis sit adstrictus, quid de hoc agere debeas, nos consulere voluisti. Super quo ita consultationi tuæ taliter respondemus, quod in tali casu standum est verbo viri & mulieris, nisi certis indiciis & testibus prædictum iuuenem tibi constiterit eorum esse filium.

In causa filiationis cōtra communem viciniam opinionem, viri & mulieris verbo standum.

CAP. XII. *Idem Placentino episcopo.*

Fraternitatis tuæ literis nos consuluisti, vtrum noui testes super quæstione iudicata, in qua testibus renuntia-

tum